

Tid	Tisdag den 10.10.2017 kl 18-20.30
Plats	Strömshuset
Närvarande	Ledamöter: ☒ Ahlbäck Sarah, ordförande ☒ Granlid Maria vice ordf. ☒ Bjurne Yngve Ersättare: ☐ Karlsson Katarina ☐ Nordberg Susanne ☐ Lundell Magnus
Övriga närvarande	☒ Zetterman Desirée, vik äldreomsorgsledare ☐ Lindholm Mikael, kommunstyrelsens ordförande ☐ Johansson Andreas, kommundirektör
Ärenden	§§ 21-27
Underskrifter	Vårdö den 10.10.2017 Sarah Ahlbäck Ordförande Desirée Zetterman Sekreterare
Protokolljustering	Maria Granlid Protokolljusterare Yngve Bjurne Protokolljusterare
Sammanträdet är kungjort	Vårdö den 4.10.2017
Protokollet är framlagt till påseende	Vårdö den 12.10.2017
Intygar	Desirée Zetterman Vik äldreomsorgsledare
Utdragets riktighet bestyrks	Vårdö den
Underskrift	

Tid Tisdag den 10.10.2017. kl. 18.00-20.30

Plats Strömgården

ÄRENDEN:

§ 21 MÖTETS LAGLIGHET OCH BESLUTFÖRHET	3
§ 22 PROTOKOLLJUSTERARE	3
§ 23 FÖRSLAG TILL BUDGET OCH VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2018	4
§ 24 NÄRVÅRDARES ANHÅLLAN OM SPRÅKTILLÄGG	5
§ 25 NÄRVÅRDARES ANHÅLLAN OM SPRÅKTILLÄGG	8
§ 26 TILL KÄNNEDOM	10
§ 27 ANHÅLLAN OM TILLÄGGSANSLAG	11

DESIREÉ ZETTERMAN, VIK ÄLDREOMSORGSLEDARE

DENNA MÖTESKALLELSE HAR UTFÄRDATS SAMT ANSLAGITS PÅ ANSLAGSTAVLAN FÖR OFFENTLIGA KUNGÖRELSER I VÅRDÖ DEN 4.10.2017

PROTOKOLLET ÄR FRAMLAGT TILL PÅSEENDE I KOMMUNKANSLIET I VÅRDÖBY DEN 12.10.2017.

LISBETH LINDFORS, KANSLISEKRETERARE

§ 21 MÖTETS LAGLIGHET OCH BESLUTFÖRHET

Omsorgsnämnden § 21/10.10.2017

Enligt 23 § mom. 2 i kommunallag för landskapet Åland är omsorgs-nämnden, en nämnd, en kommitté och en direktion beslutför då minst hälften av ledamöterna är närvarande.

På kommunens anslagstavla har onsdagen den 4.10.2017 kungjorts att omsorgs-nämnden sammanträder tisdag den 10.10.2017 på Strömshuset kl. 18 och att protokollet är framlagt för allmänheten till påseende torsdag den 12.10.2017.

Möteskallelsen och föredragningslistan har postats/mailats till nämnd-medlemmarna, kommundirektören och kommunstyrelsens ordförande tisdag 3.10.2017

Beslut:

Nämnden konstateras lagenligt sammankallad och beslutsförd

§ 22 PROTOKOLLJUSTERARE

Omsorgsnämnden § 22/10.10.2017

Sekreteraren meddelar ordföranden och protokolljusterarna när protokollet är klart för justering. Protokollet undertecknas och justeras senast dagen innan det protokollet läggs fram för allmänheten till påseende.

Protokollet justeras i mån av möjlighet efter sammanträdet.

Beslut:

Till protokolljusterare utsågs Maria Granlid och Yngve Bjorne. Protokollet justeras direkt efter mötet.

SIGNERING

ORDFÖRANDE

SEKRETERARE

JUSTERARE

JUSTERARE

§ 23 FÖRSLAG TILL BUDGET OCH VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2018

Omsorgsnämnden § 23/10.10.2017

Bilaga 1 och Bilaga 2

ÄOL presenterar och motiverar förslag till budget och verksamhetsberättelse 2018.

Äldreomsorgsledarens förslag

Att nämnden tar del av förslag till budget och verksamhetsberättelse för 2018 och för ärendet vidare till kommunstyrelsen för behandling.

Beslut:

Nämnden har diskuterat och tagit del av budgetförslaget enligt Bilaga 1, §23 10.10.2017 och bilaga 2, §23 10.10.2017 och beslutar enligt förslag.

SIGNERING

ORDFÖRANDE

SEKRETERARE

JUSTERARE

JUSTERARE

§ 24 NÄRVÅRDARES ANHÅLLAN OM SPRÅKTILLÄGG

Omsorgsnämnden § 14/6.4.2017

Anhållan om språktillägg

Bilaga 2

Närvårdare som i arbetet använder sig av finska i vård och omsorgs situationer med minnessjuka klienter på Strömmsgården. Närvårdaren är fullständigt tvåspråkig.

Äldreomsorgsledarens förslag

Då anhållan inkommit sent och ÄOL inte haft möjlighet att bereda ärendet, återgår ärendet till ÄOL för beredning.

Beslut: Enligt förslag.

Omsorgsnämnden § 18/11.9.2017

Bilaga 3

Närvårdare Gerd Lönnström har inkommit med anhållan om språktillägg. Hon är tvåspråkigt svenska och finska. Hon använder dagligen båda sina språk i klientrelaterade arbetsituationer. För våra klienter med finska som modersmål är detta tryggt och gör även klienternas vardag extra betydelsefull. Inom vård och omsorg skall man sträva efter att skapa trygghet, kontinuitet och tillhörighet. Detta är speciellt viktigt när det gäller våra minnessjuka klienter samt övriga klienter med neurologiska- och kognitiva funktionsnedsättningar. För den här klientgruppen är det extra viktigt att bli bemött på sitt modersmål, då det inte är helt ovanligt att man förlorar sitt förvärvade språk.

Tillägget är individuellt och personligt.

AKTA 2014- 2017 § 16 Språktillägg

Till en tjänsteinnehavare eller arbetstagare kan betalas ett språktillägg som hör till den ordinarie lönen om uppgifterna förutsätter att den anställde utöver sitt modersmål behärskar det andra inhemska språket, samiska eller teckenspråk och språkraven inte har beaktats i den uppgiftsrelaterade lönen.

Tillämpningsanvisning

De språkkunskaper som hör till behörighetskraven för tjänsten eller befattningen kan beaktas i den uppgiftsrelaterade lönen och övriga språkkunskaper kan beaktas i det individuella tillägget. I så fall betalas inget separat språktillägg.

Den behöriga myndigheten i kommunen eller samkommunen avgör i vilka uppgifter språktillägget ska betalas och hur språkkunskaperna ska påvisas.

Äldreomsorgsledarens förslag

Att nämnden förordar inför kommunstyrelsen att Gerd Lönnström beviljas språktillägg om 3 % från och med 6.4.2017.

SIGNERING

ORDFÖRANDE

SEKRETERARE

JUSTERARE

JUSTERARE

Beslut:

Ärendet återremitteras till ÄOL för vidare utredning.

Omsorgsnämnden § 24/ 10.10.2017

För att de äldre i Vårdö kommun och speciellt boende på Strömshärdan, skall få en kvalitativt god omsorg är det av stor vikt att klient och personal har ett samförstånd. För att finna det samförståndet behövs en god kommunikation. För de äldre som har mer eller mindre språkproblematik samt nedsatta kognitiva förmågor på grund av sjukdom och ålderdom, är det speciellt viktigt att ge omsorg på ett för individen främjande sätt. Strömshärdan jobbar utgående från KASAM- begreppet, KASAM(Antonovsky) består av tre delar; upplevelsen av fenomen i psyket likväl som i den yttre världen (*begriplighet*), att de resurser som krävs för dessa fenomen finns tillgängliga (*hanterbarhet*), samt en delaktighet i livets utmaningar (*meningsfullhet*).

ÄOL har gjort förfrågningar till några andra kommuner angående om det beviljats språktillägg inom äldreomsorgen. Samtliga tillfrågade svarade nekande, någon kommuner sade att det aldrig inkommit någon sådan anhållan från vårdpersonal så det var aldrig prövat. I någon kommun ansåg politikerna att omsorgsklienterna skulle använda svenska i mötet med omsorgspersonalen. I en kommun kunde den individuella lönedelen, öka poängen för personal med andra språk, vilket kunde ge en lönefördel.

”Utdrag ur Lagen om klientens ställning och rättigheter

Kap 2 4§ Rätt till socialvård av god kvalitet och gott bemötande

En klient har rätt till socialvård av god kvalitet och gott bemötande utan diskriminering från den som lämnar socialvård. Klienten skall bemötas så att hans eller hennes människovärde inte kränks och så att hans eller hennes övertygelse och integritet respekteras. När socialvård lämnas skall klientens önskemål, åsikt, fördel och individuella behov samt modersmål och kulturella bakgrund beaktas.

Bestämmelser om klientens rätt att använda, bli hörd och få expeditioner på finska eller svenska samt om hans eller hennes rätt till tolkning vid användningen av dessa språk hos myndigheterna finns i 10, 18 och 20 § språklagen ([423/2003](#)).

Bestämmelser om kommunernas och samkommunernas skyldighet att lämna socialvård på finska och svenska finns i socialvårdslagen. ([6.6.2003/428](#))”

” Utdrag Tolkning Ifall socialvårdspersonalen inte behärskar det språk som klienten talar, skall en tolk om möjligt skaffas. Om klienten p g a tal- eller hörselskada inte kan göra sig förstådd, har han eller hon också rätt att få en tolk.(Broschyren Dina rättigheter som klient(2007) ÅLR)” Lagen om klientens ställning och rättigheter, (FFS 812/2000) Landskapslag om ändring av landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård (79/2003)

SIGNERING

ORDFÖRANDE

SEKRETERARE

JUSTERARE

JUSTERARE

Äldreomsorgsledarens förslag:

Att nämnden förordar inför kommunstyrelsen att Gerd Lönnström beviljas ett personligt språktillägg om 3 % från och med 6.4.2017.

Beslut:

Nämnden för ärendet vidare till kommunstyrelsen för att få klarlagt på vilka grunder lönetillägg kan beviljas

SIGNERING

ORDFÖRANDE

SEKRETERARE

JUSTERARE

JUSTERARE

§ 25 NÄRVÅRDARES ANHÅLLAN OM SPRÅKTILLÄGG

Omsorgsnämnden § 19/11.9.2017

Bilaga 4 och Bilaga 5

Närvårdare Tea Jansson har den 23.5.2017 inkommit med anhållan om språktillägg. Tea är tvåspråkig svenska och finska. Hon använder dagligen båda sina språk i klientrelaterade arbetssituationer. För våra klienter med finska som modersmål är detta tryggt och gör även klienternas vardag extra betydelsefull. Inom vård och omsorg skall man sträva efter att skapa trygghet, kontinuitet och tillhörighet. Detta är speciellt viktigt när det gäller våra minnessjuka klienter samt övriga klienter med neurologiska- och kognitiva funktionsnedsättningar. För den här klientgruppen är det extra viktigt att bli bemött på sitt modersmål, då det inte är helt ovanligt att man förlorar sitt förvärvade språk. Tillägget är individuellt och personligt.

AKTA 2014- 2017 § 16 Språktillägg

Till en tjänsteinnehavare eller arbetstagare kan betalas ett språktillägg som hör till den ordinarie lönen om uppgifterna förutsätter att den anställde utöver sitt modersmål behärskar det andra inhemska språket, samiska eller teckenspråk och språkraven inte har beaktats i den uppgiftsrelaterade lönen.

Tillämpningsanvisning

De språkkunskaper som hör till behörighetskraven för tjänsten eller befattningen kan beaktas i den uppgiftsrelaterade lönen och övriga språkkunskaper kan beaktas i det individuella tillägget. I så fall betalas inget separat språktillägg.

Den behöriga myndigheten i kommunen eller samkommunen avgör i vilka uppgifter språktillägget ska betalas och hur språkkunskaperna ska påvisas.

Äldreomsorgsledarens förslag

Att nämnden förordar inför kommunstyrelsen att Tea Jansson beviljas språktillägg om 3 % från och med 23.5.2017.

Beslut: Ärendet återremitteras till ÄOL för vidare utredning.

Omsorgsnämnd § 25/10.10.2017

För att de äldre i Vårdö kommun och speciellt boende på Strömshäraden, skall få en kvalitativt god omsorg är det av stor vikt att klient och personal har ett samförstånd. För att finna det samförståndet behövs en god kommunikation. För de äldre som har mer eller mindre språkproblematik samt nedsatta kognitiva förmågor på grund av sjukdom och ålderdom, är det speciellt viktigt att ge omsorg på ett för individen främjande sätt. Strömshäraden jobbar utgående från KASAM- begreppet, KASAM(Antonovsky) består av tre delar; upplevelsen av fenomen i psyket likväl som i den yttre världen (*begriplighet*), att de resurser som krävs för dessa fenomen finns tillgängliga (*hanterbarhet*), samt en delaktighet i livets utmaningar (*meningsfullhet*).

SIGNERING

ORDFÖRANDE

SEKRETERARE

JUSTERARE

JUSTERARE

ÄOL har gjort förfrågningar till några andra kommuner angående om det beviljats språktillägg inom äldreomsorgen. Samtliga tillfrågade svarade nekande, någon kommuner sade att det aldrig inkommit någon sådan anhållan från vårdpersonal så det var aldrig prövat. I någon kommun ansåg politikerna att omsorgsklienterna skulle använda svenska i mötet med omsorgspersonalen. I en kommun kunde den individuella lönedelen öka poängen för personal med andra språk, vilket kunde ge en lönefördel.

"Utdrag ur Lagen om klientens ställning och rättigheter

Kap 2 4§ Rätt till socialvård av god kvalitet och gott bemötande

En klient har rätt till socialvård av god kvalitet och gott bemötande utan diskriminering från den som lämnar socialvård. Klienten skall bemötas så att hans eller hennes människovärde inte kränks och så att hans eller hennes övertygelse och integritet respekteras. När socialvård lämnas skall klientens önskemål, åsikt, fördel och individuella behov samt modersmål och kulturella bakgrund beaktas. Bestämmelser om klientens rätt att använda, bli hörd och få expeditioner på finska eller svenska samt om hans eller hennes rätt till tolkning vid användningen av dessa språk hos myndigheterna finns i 10, 18 och 20 § språklagen (423/2003). Bestämmelser om kommunernas och samkommunernas skyldighet att lämna socialvård på finska och svenska finns i socialvårdslagen. (6.6.2003/428)"

" Utdrag Tolkning Ifall socialvårdspersonalen inte behärskar det språk som klienten talar, skall en tolk om möjligt skaffas. Om klienten p g a tal- eller hörselskada inte kan göra sig förstådd, har han eller hon också rätt att få en tolk.(Broschyren Dina rättigheter som klient(2007) ÅLR)" Lagen om klientens ställning och rättigheter, (FFS 812/2000) Landskapslag om ändring av landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård (79/2003)

Äldreomsorgsledarensförslag:

Att nämnden förordar inför kommunstyrelsen att Tea Jansson beviljas språktillägg om 3 % från och med 23.5.2017.

Beslut:

Nämnden för ärendet vidare till kommunstyrelsen för att få klarlagt på vilka grunder lönetillägg kan beviljas

SIGNERING

ORDFÖRANDE

SEKRETERARE

JUSTERARE

JUSTERARE

§ 26 TILL KÄNNEDOM

Omsorgsnämnden § 26/10.10.2017

- Information gällande situationen angående ÄOL från och med 9.10.2017.
- Information angående momsfri socialservice.
- Information angående klientsituationen på Strömshöjden.
- Information gällande Taxikort PLUS

Äldreomsorgsledarens förslag:

Nämnden antecknar till kännedom.

Beslut:

Enligt förslag

SIGNERING

ORDFÖRANDE

SEKRETERARE

JUSTERARE

JUSTERARE

§ 27 ANHÅLLAN OM TILLÄGGSANSLAG

Omsorgsnämnden § 27/10.10.2017

Omsorgsnämnden anholder hos kommunstyrelsen om tilläggsanslag för inköp av 2 stycken bättre begagnade personliftar samt 5 - 6 stycken stolar anpassade för äldre med funktionsnedsättning. Behovet av sk uppresningsstöd för montering på säng har uppstått i och med nya boende. Akut behövs 2 stycken uppresningsstöd.

Inventarieanslaget för 2017 var relativt lågt och är redan förbrukat och även överskridet med 810 euro. Bland annat för att det behövts reservdelar till sängarna.

I och med att ÅHS från och med år 2017 har förändrat regelverket gällande hjälpmedelsutlåning, måste numera alla omsorgsboenden ha sina egna personliftar. Dessa redskap betraktas inte längre som hjälpmedel utan som arbetsredskap. ÅHS erbjuder kommunerna att köpa bättre begagnade och ny servade personliftar till ett reducerat pris. En personlift kostar 1000 euro, vid nyköp kostar en personlift ca 2500 euro.

Strömmsgården är i behov av 1 stålift och 1 sitt/ligglift, vilket skulle utgöra en kostnad på 2000 euro. Vid nyköp är kostnaden 5000 euro + frakt.

Strömmsgården är även i akut behov av att köpa in 5 – 6 stycken nya stolar anpassade för äldre med nedsatt funktionsförmåga. Just nu är Strömmsgården näst intill fullbelagt och det finns för få stolar i matsalen som är lämpliga och anpassade för de boende. Stolar av denna typ kostar ca 300 euro/styck.

Uppresningsstöd för sängmontering kostar ca 250 euro per styck.

Summan för dessa inköp uppgår till 4300 euro.

Äldreomsorgsledarens förslag:

Att nämnden anholder hos kommunstyrelsen om 4500 euro som tilläggsanslag för inventarieanskaffning.

Beslut:

Nämnden beslutar enligt förslag

SIGNERING

ORDFÖRANDE

SEKRETERARE

JUSTERARE

JUSTERARE

ANVISNING FÖR RÄTTELSEYRKANDE OCH BESVÄRSANVISNING

BESVÄRSFÖRBUD

Vad förbudet grundar sig på	Eftersom nedan nämnda beslut endast gäller beredning eller verkställighet, kan enligt § 112 kommunallagen rättelseyrkande inte framställas eller kommunalbesvär anföras över beslutet.
	Paragrafer 21, 23--27
	Besvär kan inte anföras över nedan nämnda beslut, eftersom skriftligt rättelseyrkande enligt § 110 kommunallagen kan framställas över beslutet
	Paragrafer 22
	Enligt § 5 Förvaltningsprocesslagen/annan lagstiftning kan besvär inte anföras över nämnda nedan beslut
	Paragrafer och grund för besvärsförbudet:

ANVISNING FÖR RÄTTELSEYRKANDE

Myndighet till vilken rättelseyrkande kan framställas, samt tid för yrkande av rättelse	<p>Den som är missnöjd med nedan nämnda beslut kan framställa ett skriftligt rättelseyrkande. Skriftligt rättelseyrkande får framställas av den som ett beslut avser eller den vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) samt av kommunmedlemmar.</p> <p>Myndighet hos vilken rättelse yrkas:</p> <p>Kommunstyrelsen i Vårdö Vårdöbyvägen 11 22550 VÅRDÖ</p> <p>Paragrafer: 22</p> <p>Yrkandet skall framställas inom 14 dagar från delfåendet av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet den dag protokollet lagts fram offentligt. I vardera fall räknas inte framlägnings- eller delgivningsdagen i besvärstiden.</p>
Rättelseyrkandets innehåll	Av rättelseyrkandet skall framgå yrkandet och vad det grundar sig på. Yrkandet skall undertecknas av den som framställer det.

SIGNERING

ORDFÖRANDE

SEKRETERARE

JUSTERARE

JUSTERARE

KOMMUNALBESVÄR

Besvärmyndighet och besvärstid	<p>I nedan nämnda beslut kan ändring sökas skriftligt genom besvär. Ändring i beslut med anledning av rättelseyrkanden kan sökas genom kommunalbesvär endast av den som framställt rättelseyrkandet. Om beslutet har ändrats med anledning av rättelseyrkandet, kan ändring i beslutet sökas genom kommunalbesvär också av en som är part eller kommunmedlem. Ett beslut får överklagas genom kommunalbesvär på den grunden att</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. beslutet tillkommit i felaktig ordning, 2. den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller 3. beslutet annars strider mot lag. <p>Besvärmyndighet är Ålands förvaltningsdomstol PB 31 22101 Mariehamn</p> <p>Paragrafer:</p> <p>Besvärstid: 30 dagar från delfåendet av beslutet.</p> <p>En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet den dag protokollet lagts fram offentligt.</p>
---------------------------------------	---

FÖRVALTNINGSBESVÄR

Besvärmyndighet och besvärstid	<p>Besvärmyndighet är Ålands förvaltningsdomstol PB 31 22101 Mariehamn</p> <p>Paragrafer:</p> <p>Besvärstid: 30 dagar från delfåendet av beslutet.</p>
---------------------------------------	--

BESVÄRSSKRIFT

<p>Besvärsskrift</p> <p>I besvärsskriften skall anges</p> <ul style="list-style-type: none">
- ändringssökandes namn, yrke, boningsort och adress
- vilket beslut som överklagas
- vilka ändringar som yrkas i beslutet
- motiveringar till att beslutet bör ändras <p>Besvärsskriften skall undertecknas av ändringssökande själv eller av den som författat skriften. Om endast den som författat besvärsskriften undertecknar den, skall också yrke, boningsort och postadress anges.</p> <p>Till besvärsskriften skall fogas det beslut som överklagas, i original eller som officiellt bestyrkt kopia, och intyg om den dag från vilken besvärstiden skall räknas.</p>
<p>Inlämnande av besvärshandlingarna</p> <p>Besvärshandlingarna skall inlämnas till besvärmyndigheten för besvärstidens utgång. Besvärshandlingarna kan även sändas med post eller genom bud, men i så fall på avsändarens eget ansvar. Handlingarna skall lämnas till posten i så god tid att de kommer fram innan besvärstiden går ut.</p>

SIGNERING

ORDFÖRANDE

SEKRETERARE

JUSTERARE

JUSTERARE